

ТОШКЕНТ ОКШОЖИ

ШАҲАР
ИЖТИМОИЙ-
СИЁСІЙ
ГАЗЕТАСИ

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 84 (9.428) 2000 йил 17 июль, душанба

Сотувда эркин нархда

ДАВР САДОСИ

БАРЧА МАНАБАЛЛАДАН ОЛИНГАН СЎНГИ ХАБАРЛАР

МАМЛАКАТИМИЗДА

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Туркиянинг Анталия шаҳрида ўтаётган кураш бўйича иккинчи жаҳон чемпионати қатнашчиларига табрик йўллади.

Ўзбекистон Республикаси «Давлат божхона қўмитасининг божхона коллежи очилганига икки йил тўлди. Шу муносабат билан коллежда тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Ер ресурслари давлат қўмитаси мамлакатимиздаги фойдаланиладиган барча ерларни рўйхатдан ўтказишга киришди. Шу муносабат билан қўмита мутахассислари «Ўздавер-лойиха» институти ходимлари билан биргаликда маҳсус дастур ишлаб чиқдилар.

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри Маънавият ва маърифат кенгашлири масъул котиблари — республика «Маънавият ва маърифат» марказининг шу жойлардаги бўлимлари раҳбарлари иштирокида бўлиб ўтган йиғилишда мустақиллигининг 9 йиллигини халқ ўртасида кенг тарғиб қилиш йўл-йўриқлари ва бу борадаги вазифалар муҳокама этилди.

Андижонга Франциядан хушхабар келди: қисқа муддатларда эришган катта меҳнат ютуқлари учун «Семурғ» ҳиссдорлик жамияти ташқи бошқарувчиси Исқандар Аҳмедов Франция миллий саноатни ривожлантиришга қўмаклашувчи ассоциациянинг «Олтин медали» билан мукофотланди.

Республика ўқувчилари касб-хунарга йўналтириш ва психологик-педагогик таҳсис марказида Қорақалпоғистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳар Халқ таълими бошқармаларининг шундай марказлари раҳбарлари иштирокида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди.

Қаршининг «Мулоқот» театр-студияси Пенза шаҳрида бўладиган сайёр театрлар фестивалида иштирок этиш ҳақида таклиф олди.

Тошкентдаги 21 ва 30-сонли Мехрибонлик уйлари тарбияланувчиларига Европанинг машҳур «SCA» компанияси ёз мавсумида зарур бўлган гигиена воситаларини ажратди. Мехрибонлик уйларида ёрдам кўрсатиш мақсадида амалга оширилган тадбир «Кўзумчюк» болалар хайрия жамғармасининг ташаббуси билан ташкил этилди.

Мамлакатимиз чемпиони, халқаро гроссмейстер Рустам Қосимжонов дунё шахматчилари рейтингига ўн учинчи ўринни эгаллади. Халқаро шахмат федерациясидан шундай хабар келди. Беш қарра жаҳон чемпиони Анатолий Карпов 12-поянани банд этгани назарда тутилса, Рустам қандай қўқига чиқиб олганлигини бемалол тасаввур этса бўлади.

Халқаро теннис федерацияси президенти Франческо Ричи Бити Дэвис кубоги учун учрашувга бағишланган матбуот йиғилишида мамлакатимизда теннисга эътибор катта эканлигини алоҳида таъкидлади.

Қибрай ўқув-машғулот мажмуида ўзбек футболининг фидойиси, Ўзбекистон футбол федерацияси ижрокўмининг фахрий аъзоси Жўра ота Хоназаров хотирасига бағишланган футбол фахрийлари республика турнири финал учрашувининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

ЖАҲОНДА

Бугун Россия Президенти Владимир Путиннинг Хитойга расмий ташрифи бошланди.

Кеча Гаванада америкалик сенаторлар билан Куба раҳбари Фидель Кастро ўртасида учрашув бўлиб ўтди.

Кеча Кримда «Денгиз қўшиғи» халқаро фестивали очилди.

Сурия президенти Башар Асад ўзининг суратини шаҳар кўчаларидаги иншоотларда осиб қўйишни таъқиқловчи фармон чиқарди. Мазкур фармон ноширлик қорхоналарининг Башар Асад тасвири туширилган плакатлар чоп этишига чек қўйди.

Статистика маълумотларига қараганда Австриянинг пойтахти Вена Фарбий Европанинг энг хавфсиз пойтахт шаҳарларидан бири ҳисобланади. Бу ерда яшовчи ҳар юз минг киши ҳисобига қотиллик йилига икки кишига тўғри келаркан.

Токио бу ерга ишлашга келадиганлар учун жаҳонда энг қимматли шаҳар ҳисобланади. Американинг шунга ихтисослашган «Уильям Мерсер Кос» компанияси тайёрлаган йиллик рейтингда шу ҳақда айтилди.

Сўнгги икки кун ичида Бомбейда муссон ёмғирлари оқибатида турар жой биноларининг қулаб тушишидан 40 га яқин киши ҳалок бўлди. Қутқарувчиларнинг сўзларига қараганда, вайроналар остида яна юзга яқин одам қолиб кетган бўлиб, давом этаётган кучли ёмғир қутқариш ишларини қийинлаштирмоқда.

Қозғоистон кубоги учун баскетбол бўйича ўтказилган мусобақалар натижасига етди. Ўзбекистондан ушбу беллашуларга овланган МХСК баскетболчилари олти учрашувни кетма-кет галаба билан яқинлашди.

Женевада Чемпионлар лигаси ва УЕФА кубоги мусобақаларининг квалификация босқичларига қўрға ташланди.

Кеча Душанбе марказида Евроиттифоқига қарашли машиналардан бири портлади. Ҳозирча унинг тафсилоти ҳақида ҳеч қандай хабарлар йўқ.

Токиодан 150 километр жанубда жойлашган Ниядзан оролида 6 балли ер силқиниши натижасида саккиз киши жароҳатланди.

Кеча Берлинда филларнинг биринчи югуриши ўтказилди. Ушбу мусобақага қатнашиш истагини билдирган томошабинларга чипталар 60 дан 80 марказгача бўлган нархларда сотилди.

Сидней олимпиадасига ўзбекистонлик 71 спортчи йўланмани қўлга киритди. Олимпиада ўйинлари бошланишига эса 60 кун қолди.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 9 йиллик байрами тобора яқинлашиб келмоқда. Ҳар қандай байрамни муносиб совғалар билан қутиб олиш эса халқимизнинг азалий одати. Айниқса шаҳримиз бунёдкорлари — қурувчилар бу борада ибрат кўрсатишяпти. Сураткашмиш Тоҳир Нигматуллин тасвирга туширган юқоридаги лавҳалардан ҳам бунни билиб, яққол ҳис этиш мумкин. Уларда бир гуруҳ бунёдкорлар байрам арафасида фойдаланишга топширилаётган уй қурилишини тезлаштириш режалари ҳусусида суҳбатлашмоқдалар.

УЛУҒ АЙЁМГА ТАЙЁРГАРЛИК

Мамлакатимизнинг бош байрами — Мустақиллик кўни шодиёна-лари тобора яқинлашмоқда. Қутлуғ айёмни муносиб қутиб олиш учун бутун қуч-ғайратларини сафарбар этаётган пойтахт меҳнаткашлари эришаётган янги-янги марралар ҳақида қувончли хабарлар оқими кун сайин кучаймоқда. Тошкент шаҳар ҳокимлигининг Тошкент шаҳрида

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 9 йиллигига тайёргарлик кўриши ва уни ўтказиш тўғрисидаги қарорни байрамолди тайёргарликларининг янада пухта ва кенг қамровли бўлишига хизмат қилишига шубҳа йўқ.

Мазкур қарорда таъкидланишича, Истиқлолнинг 9 йиллик айёмига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш юзасидан ташкилий қўмита таркиби, ишчи гуруҳи ҳамда шаҳар миқёсида ўтказиладиган байрам тадбирлари тас-

диқланган. Ташкилий қўмита республика ва шаҳардаги тегишли ташкилотлар билан биргаликда байрам томошаларини ўтказиш учун ташкилот ва муассасаларни сафарбар этиш, зарур жиҳозларни тайёрлаш, пойтахтни ва байрам тантаналари ўтайдиган жойларни безашга алоҳида эътибор бериши керак.

Республика Президенти-нинг Улуғ айёмга тайёргарлик ва уни ўтказиш бўйича тавсияларига амал қилган ҳолда шаҳар маънавият ва маърифат маркази, «Нуроний», «Камолот», «Маҳалла» жамғармаларининг шаҳар бўлиналари, бошқа жамоатчилик ташкилотлари, ижодий уюшмаларга бош байрамимизга бағишланган ижодий учрашулар, илмий-амалий анжуманлар, санъат фести-валлари, халқ ижодиёти кўриқлари ва бошқа тадбирларни ўтказиш тавсия этилди. Байрам кўни эса пойтахтнинг марказий майдонлари ва хибонларида шаҳар ма-

даният бош бошқармаси ҳамда шаҳар оммавий-маданий ва спорт тадбирларини ўтказиш дирекцияси биргаликда уюштирадиган хилма-хил санъат ва спорт томошалари тошкентликлар ва меҳмонлар эътиборига ҳавола этилади.

Улуғ айём кўни савдо, хизмат кўрсатиш соҳаси ва халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш департаменти тизими-га кирувчи жамоалар пойтахтнинг марказий майдонлари ва хибонларида озик-овқат ва саноат молларининг кўчма савдоси ташкил этилади, маҳалла, турар-жойлар, маданият ва истироҳат боғлари, даволаш муассасаларида умумий овқатланиш нуқталарини ташкил этиладилар.

Шаҳар ҳокимлиги қарориди тасдиқланган байрам олди тайёргарлиги тадбирларида шунингдек, бадий ҳаваскорлик, фольклор ва этнографик жамоалари, бахшлар, дорбозлар ва полвонлар чиқишлари уюшти-

рилиши, Мустақиллик майдони, «Туркистон» ёзги саҳнаси, шаҳар маданият муассасаларида байрам концертлари ўтказилиши мўлжалланган. Туман ҳокимликлари маҳал-ларда байрам шодиёна-ларини ташкил этиш тадбирларини ишлаб чиқиб, уларни амалга оширадилар. Улуғ айёмга тайёргарлик давомида меҳр-шафқат тадбирларини ўтказиш — касалхоналар, қариялар уйлари, интернатлар, болалар уйлари ва ёлғиз нафақахўрлар ҳолидан хабар олиш, уларнинг оғирлирини енгил қилиш, кўнгил-ларини олишга алоҳида эътибор берилди.

Қисқаси, Истиқлолнинг 9 йиллик айёмига тайёргарлик миллий гуруҳ, миллий ифтихор туйғуларини пойтахтликлар қалби ва онгига чуқур сингдиришда, тарғибот ишларини янада жонлантиришда янги босқич бўлиб қолади.

Текис ва раво кўчалар шаҳримиз кўрки. Суратда «Отчопар» бозори йўлини кенгайтиришга сафарбар этилган йўлсозлик ва техникаларни иш жараёнида кўриб турибсиз.

Тадбиркорлик

ЯНГИ МАҲСУЛОТ ЧИҚАРИЛАДИ

Мамлакатимиз ички бозорини рақобатбардош маҳсулотлар билан таъминлаш ҳамда пойтахтимиз иқтисодиётига ўзининг муҳим ҳиссасини қўйишга интилаётган жамоалардан бири шаҳримизнинг Шайхонтоҳур туманида фаолият кўрсатаётган «Дероз» хўсусий қорхонасидир.

Қорхонада аҳоли дастурхони учун турли-туман қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Шуниси қувонар-лики, замонавий дастурхон билан жиҳозланган ушбу кичик жамоанинг ишчи-хизматчилари ҳамма изланишда. Шу боис бўлса керак, унинг цехларида тайёрланаётган экологик тоза маҳсулотлар — вафли, вафлилик конфет ва карамеллар алақачон ўз харидорларини тоғиб улгурган.

Маълумки, харидор талабини ўрганиш, маҳсулот турларини шу асосда ранг-баранг қилиш, сифатга эътибор қаратиш бугуннинг асосий талабидир.

— Қорхонамизда кўнига 1 тоннагача қандолат маҳсулотлари ишлаб чиқарилмоқда, — дейди умумий ва кадрлар иши бўйича директор ўринбосари Мохир Юсупов. — Пойтахтимиздаги савдо шохобчалари ва супермаркетлар билан алоқаларимиз мустаҳкам. Бу йил «Тошкент оқшоми», «Тошкент тонги» деб номланган янги маҳсулотларимизни чиқардик. Харидорлар уларни яхши қабул қилишди. Мустақиллигимизнинг 9 йиллик байрамини жамоа аҳли янги маҳсулот ишлаб чиқариш билан қутиб олиш ниятида. Улар халқимиз дастурхонига сифатли ва маза-ли пачеңеълар тортиқ этишмоқчи. Жамоанинг Отабек Исмоилов, Ўбайдулла Эшонқўжаев, Гулноза Соппова сингари илгорлари эса ўз меҳнат ютуқлари билан барчага ўрнак бўлишмоқда. Шунингдек, улар кўлусида ўз маҳсулотларини хорижга чиқариш йўлида ҳам фаол изланишмоқда.

Дилноза ФИЁСОВА.

«Миллий хавфсизлик маърифати»

Республика «Маънавият ва маърифат» марказида шундай мавзуда илмий-амалий семинар бўлиб ўтди. Анжуман қатнашчилари «Диний экстремизм ва фанатизм: миллий хавфсизлигимизга таҳдид», «Миллий мафқурани шакллантириш механизми», «Маърифатга йўл оилдан бошланади», «Ўзбекистон Республикаси миллий хавфсизлигини мустаҳкамлаш ва мудофаа имкониятларини ошириш» каби долзарб мавзулардаги маърузаларни тингладилар.

Семинарда Фан ва техника Давлат қўмитаси раиси П. Ҳабибуллаев, Маънавият ва маърифат Кенгаши-нинг масъул котиби А. Болиев ва бошқалар бугунги кунда минтақамизда диний экстремизм ва ақидапара-стлик йўналишидаги турли оқимлар жонланиб қолгани, улар мустақиллик йилларида халқимиз эришган улкан ютуқларга соя ташлаш, мамлакатимизда бунёд этилаётган эркин демократик жамиятни обрўсизлан-тириш, турли миллат вакиллари ўртасида нифоқ уру-ғини сочишга уринаётганини таъкидлади. Бундай ша-роитда юртимизнинг ҳар бир фуқароси мустақиллик-дек улуғ неъматни эъзозлаш, тинчлик ва осойишта-лиқни мустаҳкамлаш, миллий хавфсизликни таъмин-лашни ўзининг Ватан олдидаги муқаддас бурчи деб билмоғи ва шунга қатъий амал қилмоғи лозим. Бугунги кунда гоёвий соҳадаги асосий вазифа халқимиз, айниқса, ёшлар қалби ва онгига миллий гуруҳ, мил-лий ифтихор туйғуларини сингдириш, уларда маъна-вият, маърифат ва тафаккурни шакллантиришнинг назарий жиҳатларини ишлаб чиқиш, бу борада олиб борилаётган тарғибот-ташвиқот ишларини такомил-лаштиришдан иборат эканлигига алоҳида эътибор қаратилди.

(ЎЗА).

Теннис

Илгари хабар берганимиздек, Ўзбекистон Респу-бликаси Миллий банки спорт комплексининг теннис кортида Ўзбекистон ва Голландия катта ракетка ус-талари ўртасида жаҳон гуруҳига чиқиш учун сара-лаш беллашувлари бўлиб ўтди.

ЭНДИ УМИД ЁШЛАРИМИЗДАН

Албатта асосий ўйинчилар-и дастлабки юзталикдан ўрин олган рақибларимиз жуда кучли ва бой теннис анъаналарига эга эди. Шу са-бабдан энг оғир вазифа — сара-лаш баҳсининг биринчи ва охириги учрашувини ўтказиш масъулияти энг кучли тен-нисчимиз Олег Огородовга топширилди. У дастлабки уч-рашувда голландларнинг ик-кинчи ракеткаси Рихард Крайчек билан баҳс юритди. Голландиянинг энг тажриба-ли ўйинчиси бўлиш Край-чек учта сетда 6/4, 6/3, 6/4 ҳисобида галаба қозониб ра-қибларимизни олдинга олиб чиқди. Вадим Куценко ва Сьенг Шалкенлар ўртасида-ги иккинчи ўйинда ҳам гол-ландияликларнинг техник ва тактик жиҳатдан устунликлари кўзга ташланди. Шалкен 6/2, 6/1, 6/4 ҳисобида муваф-фақият қозониб, умумий ҳисобни 2:0 га етказди.

Шундай қилиб, шанба кўни жуфтликлар ўртасида-ги баҳс ҳал қилувчи аҳами-ят касб этадиган бўлди. Зеро, у биз учун ягона им-коният берувчи беллашув эди. Сьенг Шалкен — Паул Хаархуйсга қарши қортта тушган Олег Огородов ва Дмитрий Томашевич учун дастлабки икки сет муваф-фақиятсиз кечди 3/6, 1/6. Фақат учинчи сетда кескин баҳс кечган бўлса-да тай-брейкдан сўнг голландлар-

нинг қўллари баланд келди 7/6 (0).

КЕЧА

Ўтказилган икки баҳс энди унчалик жиддий аҳамият касб этмади. Дастлаб Паул Хаархуйс унчалик қийинчи-ликсиз 6/1, 6/2 ҳисобида Ва-дим Куценконни енгди. Шу кўни ўзининг 28-баҳорини қаршилаётган Олег Огородов эса Сьенг Шалкен билан охириги ўйинни кўтаринки, шиддатли руҳда ўтказди. Ушбу баҳс давомида ишқибозлар кўп марта Олегнинг аjoyиб маҳорати, аниқ зарбаларидан сўнг уни давомли қарсақлар билан тақдирлашди. Натижа-да 6/4, 6/3 ҳисобида жуда куч-ли рақибдан устун келган Огородов умумий ҳисобни 4:1 га етказди.

Энди юртимиз спортчилари келаси йилнинг февраль ойида Дэвис Кубоги баҳсла-рига киришишди. Етакчи теннисчиларимиз учун эса олдинда Президент Кубоги беллашувлари турибди. Унга тайёргарлиги юзасидан кеча Олег Огородов Европага жўнаб кетди ва у ерда қато-расига олган мусобақаларда қатнашди. Куценконнинг ҳам шундай режалари бор.

Келгусидаги Дэвис Кубо-ги баҳсларида эса ўйлашми-зи, Мазур, Мальцев, Иноя-тов, Дустов каби ёш, умидли теннисчиларимизга умид боғ-лайдиган вақт келди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Кураш

ФРАНЦИЯДАН МУВАФФАҚИЯТ БИЛАН ҚАЙТИШДИ

Франциянинг Нант шаҳрида 1980-81-йилларида тугилган ёшлар ўртасида эркин ва юнон-рум кураши бўйича жаҳон чемпионати беллашувлари бўлиб ўтди. Унда республикамиз-нинг ўн нафар ёш, умидли спортчилари иштирок этди. Ушбу чемпионат жаҳоннинг қўллаб-мамақлатиридан келган ёш, иқтидорли курашчиларни ўзига жалб этган бўлса-да, биз-нинг спортчиларимиз ҳам жуда муваффақиятли қатнашди. Хусусан, эркин курашчилар ўртасида Дилшод Муротов ҳурмат шоҳусанининг энг юқори поғонасидан жой олган бўлса, юнон-рум курашчилари беллашувида 50 килограм-мгача вазнда Маҳаммадум Мадаинов кумуш, 76 килограм-мгача полвонлар ўртасида эса Юрий Витт бронза нишон-ларининг соҳиблари бўлишди.

Ноҳира РАСУЛОВА.

Саноат

МАҲСУЛОТ ТУРИ КЎПАЙМОҚДА

Пойтахтимизда 5 йилдан буён фаолият кўрсатиб келаётган «Безак» Ўзбекистон — Гонконг қўшма корхонаси ўзининг сифатли ва бежирим маҳсулотлари билан буюртмачиларни жалб этаётган ҳамда пойтахтимиз иқтисодиёти ривожига ўз хиссасини қўшаётган жамоалардан бири саналади.

Корхона цехлари хориждан келтирилган замонавий технология билан жиҳозланган. Бу дастгоҳларни эса моҳир усталар бошқаришмоқда. Шунингдек, корхона мутахассислари томонидан бугунги харидорнинг диди ва талаби тўла ўрғинади. Шу боис бўлса керак корхонада тайёрланаётган ҳамда қурилиш майдонларида мухташам биноларнинг чиройига янада кўр бахш этаётган дераза ромлари ва эшиклар, турли қўринишдаги паркетлар қўчиликнинг эътиборини тортмоқда. Шунингдек, корхонада харидор талаби ўрғанилган ҳолда пластмасдан вертикал шторлар — пардалар ҳам ишлаб чиқариш йўлга қўйилган.

— Бугунги шaroитда ҳар бир имкониятдан унумли фойдаланиб тадбиркорлик билан иш юритган, шунингдек сифатли ва рақобатбардош маҳсулот тайёрла-

ган корхонага буюртмачи ва харидорлар ишончини қозонади, ўз ўрнига ҳам эга бўлади, — дейди корхона директори Георгий Таниан. — Жамоамизда ҳам 60 нафардан зиёд ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Уларнинг барчаси ишланувчан ва интилувчан инсонлар. Яна шуни таъкидлашим лозимки, бугунги шaroитда замонавий, яъни юксак унумли дастгоҳларсиз сифатли маҳсулот тайёрлаш мушкул. Шу боис ҳам цехларимизга ана шундай хорижий линияларни ўрнатганмиз.

Корхона жамоаси яқинда яна бир янги маҳсулот — панжаралар ишлаб чиқаришни ҳам йўлга қўйдилар. Уларнинг келгусидаги мақсадлари эса, маҳсулот турларини харидор талабига кўра кўпайтириш, сифатини янада ортириш. Шу билан бирга нафақат мамлакатимиздан, балки хориждан ҳам харидорлар топишди.

Дилноза ГИЁСОВА.

Анжуманлар

XXI аср бўсағасида турибмиз. Бугунги кунда аёлларга, хотин-қизларга берилаётган эътибор кундан кунга ортиб бормоқда. Бу эътибор ва ғамхўрликларга хотин-қизларимиз қалбларидаги меҳр-муҳаббат, ғайрату шижоатлари билан жавоб бериётганлари шунда кўринадики, бугун мамлакатимизда аёл кўли етмаган бирорта соҳа, жабҳа йўқ. Лидер, яъни сардор аёлларимиз кўп, лекин уларнинг сафини янада кенгайтириш мумкинми? Умуман аёлларга лидерлик керакми? Лидер бўлиш учун қандай фазилатлар муҳассамлиги лозим?

Кунги кеча Тошкент шаҳар ҳокимлигида ўтказилган «Аёл ва сардорлик» мавзусидаги семинарда ана шу саволларга жавоблар топилиди, лидер бўлишга тўққинлик қилаётган баъзи муаммолар ҳусусида, уларнинг ечими ҳақида ҳам гапирилди. Анжумани Тошкент шаҳар ҳокимлиги, шаҳар хотин-қизлар кўмитаси ва Фридрих Эберт жамағатмасини ташкил этдилар. Шаҳар ҳамда туман «Соғлом авлод» жамағатлари раислари, маҳаллалар хотин-қизлар кенгашлари раислари, туманлардаги «Қизлар клуби» аъзолари иштирокида бўлиб ўтган ушбу анжуман мулоқот тарзида ўтказилди.

Анжуманда Олий Мажлиснинг инсон ҳуқуқлари (Омбудсман) бўйича вакили, кўмита раиси Сайёра Рашидова «Ўзбекистонда сиёсат билан шуғулланувчи аёлларнинг иш тажрибалари», Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Фарида Абдурахимова «Жамиятнинг иқтисодий, сиёсий, ижтимоий, маданий ҳаётида аёлларнинг ўрни», республика «Оила» илмий-амалий марказининг директори Василия Каримова «Ўзбекистон Республикасида хотин-қизларнинг сиёсий фаоллиги борасидаги ижтимоий тадқиқотлар ҳақида», Акмал Икромов тумани хотин-қизлар кўмитасининг раиси «Сардор қизларни тайёрлаш» мавзуларида сўзга чиқдилар. Йиғилган-

лар уларнинг сўзларини, иш тажрибаларини қизиқиш билан тингладилар ва ўзларини қизиқтирган саволларига батафсил жавоб олдилар, шу билан бирга ўз фикр-мулоҳазаларини ҳам билдирдилар, юқоридаги саволларга биргаликда жавоблар изланди.

АЁЛ ВА САРДОРЛИК

Анжуман сўнггида шу нарса маълум бўлдики, қатъийлик, талабчанлик, демократик, дилқашлик, узоқни кўра билиш, кишиларни ўзига жалб қилиш, эргаштириш билиш, ақл-заковат, бағрикенглик, жозибадорлик, ташкилотчилик қобилияти, ҳақ тўғриси, ишонтири билиш, масъулиятли бўлиш ва гапира билиш сингари фазилатларнинг барчаси сардор бўлишни истаган аёлда муҳассам бўлмоғи лозим экан. Шу билан биргаликда эркаклар ҳам аёлларнинг ким, нималарга қодир эканликларини тўғри баҳолаш олишлари

бўлдики, қатъийлик, талабчанлик, демократик, дилқашлик, узоқни кўра билиш, кишиларни ўзига жалб қилиш, эргаштириш билиш, ақл-заковат, бағрикенглик, жозибадорлик, ташкилотчилик қобилияти, ҳақ тўғриси, ишонтири билиш, масъулиятли бўлиш ва гапира билиш сингари фазилатларнинг барчаси сардор бўлишни истаган аёлда муҳассам бўлмоғи лозим экан. Шу билан биргаликда эркаклар ҳам аёлларнинг ким, нималарга қодир эканликларини тўғри баҳолаш олишлари

ва уларга ёрдам беришлари лозимлиги ҳақида ҳам фикрлар билдирилди.

Энг қувонарлиси, бу ерга келган, анжуманда иштирок этган ҳар бир аёлнинг ўз фикри, ўз сўзи борлигидир. Уларни эшитиб бунга гувоҳ бўласиз.

♦ **Зарифа АЪЗАМХУЖАЕВА**, «Тошсўт» акционерлик жамияти хотин-қизлар кенгаши раиси: — Ушбу анжуманда жуда тўғри фикрлар билдирилди. Бизда айтган фазилатларимизни ўзида муҳассам этган, лидер бўлишга лойиқ аёлларимиз жуда кўп деб ҳисоблайман. Фақат уларнинг интилишларига рағбат, излашларига ёрдам керак.

♦ **Феруза ЙҮЛДОШЕВА**, А. Икромов туманидаги 6-оилавий шифохона бош шифокори: — Ўйлайманки, аёлда табиатдан лидерлик бор. Чунки у масъулиятни бошқаларга қараганда чуқурроқ ҳис этади. Аёл нафақат раҳбар, балки у она, оила бекаси бўлгани боис ҳам қўл остидагиларни яхши тушунади, уларнинг кайфиятларига баҳо бера олади. Менимча лидер бўламан деган аёлнинг қатъий фикри ва дунёқараши бўлиши керак. Қучли билим ҳам зарур сифатлардан бири деб ҳисоблайман.

Шарифа ИЛЁСОВА.

Ҳаёт сабоқлари

ҚИЛМИШ — ҚИДИРМИШ

Ҳосил ақанинг ўғли Қудратилла муҳтожлик ва қийинчиликни кўрмай воёга етди. У мактабда ёзиш-ўқишни ўзлаштириб, сўнгра мадрасага кириди. У вақтларда саводли ва билимли кишилар озлигидан Қудратилла маҳалла аҳлининг ҳурматига сазовор бўлади. Онаси қизларнинг ўндан бирини танлаб Қудратиллани бошини икки қилади. Муҳайё исмли келин қайнона ва қайнота орзу қилгандек меҳнатсевар, ҳушмуомала ва ғайратли бўлиб чиқади. Унинг кўриниши ҳам ёқимли бўлиб, уйим-жойим деб тиниб-тинчимайдиганлардан экан. У хонадонга келин бўлиб тушгандан кейин ҳовли ва уйлар, молхона ва бошқа жойлар киши ҳаваси келадиган даражада тозаланибди. Муҳайё супуриш-сидириш, нон ёпиш, овқат пишириш, ситир соғиш ва бошқа ишларни бекаму кўст бажарибди. У эрига ҳам меҳрибончилик қилишда ўрнак бўлиб, ҳурматини жойига қўйди. Бироқ Қудратилла тепса-тебранмас, писмқ, кўрс ва дурустроқ гапира олмайдиган, ҳеч кимга аралашмайдиган йитиг эди.

Муҳайё у билан мириқиб сўхбатлашни ва дилини ёзишни истаб ўзига яқинлаштиришга кўп уринди. Аммо бунга эриша олмади. Шунга қарамай, сабр-тоқатни қўлдан бермай ҳушмуомалаликни тўхтатмади. У андилаш аёллиги туйғули эрининг ёмон одатларини ота-онаси ва бошқа кишиларга билдирмади.

Муҳайё айниқса, ҳомилдорлик чоғлари ва кўзи ёриган вақтда дили вайрон бўларди. Эридан икки оғиз ширин сўз эшитгиси келар, лекин бунга эри-шининг иложи йўқ эди. Чунки Қудратилла на суюнишни, на ҳол-аҳвол сўрашни биларди, дуқ уриб гапиргандан нарга ўтмасди. Муҳайё эсон-омон кўзи ёриганда Қудратилла билинар-билимас жилмайгандек бўлиб чиқиб кетарди. Уйда ёки кўчада одамлар фарзанд кўриши билан табриклашганда бошини бир оз силкитиш билан жавоб берарди. Баъзи кишилар орқасидан: Турки курсин, ҳайвон экан-ку, дейишарди.

Қудратилланинг онаси ундан: Ўғлингнинг исмини нима қўямиз, деб сўраганда, менга барибир, Тошбой ёки Тешабой деб атайверинлар, дейди. Шу онда Муҳайё ўғлиниг Султон деб от қўйилик дебди. Қайнона ва қайнота унинг ақлига қойил қолишибди, рози бўлишибди.

Муҳайё иккинчи фарзандига ҳомилдорлигида ва туққанда ҳам юқорида кўрсатилган азобларни бошидан кечирибди. Бундан унинг бутун азойи бадани қайғу-аламга тўлибди. Вақтлар ўтиши билан қайнона, қайнота ва ўзининг ота-онаси дунёдан кўз юмишибди. Оқибатда Муҳайё эри билан яқкама-яқка қолиб, азоб-уқубатлар учига чиқди. Эрининг зик-налиги авжга миниб бир донна пивэни икки маротаба қозонга солишни уюрибди. Бошқа озик-овқат маҳсулотларини ҳам ўлчаб бера бошлабди. Натижада Муҳайё ва фарзандлари қувватсизланиб ночор аҳволга тушибдилар. Ёш боалар қизамқ касалига чалиниб хавфли вазият содир бўлади. Қудратилла пинагини бузмай касалларни табига кўрсатмади. Дориларга пул сарфлашдан қочди. Унинг ўта зик-налиги ва инфосизлиги оилани ич-ичидан емириб борди. Фарзандлар дардга чидай олмади ўлдилар, Муҳайё эса уларга ёниб-қуйиб юра олмади. Пировардида, ширин сўз ва роҳат нимагини билмай, умри меҳнат ва азоб-уқубатларда қолиб вафот этди.

Қудратилла катта ҳовлида ёлғиз ўзи қолди қилмишларининг жазосини ола бошлади. У уй-рўзор ишларини билмаслиги орқасидан кўп ҳолларда нон-чой билан кунини ўтказарди. Ҳовли ва хоналар тозаланмаганилиги ва кирларнинг ювилмаганилиги орқасидан янада азоб чекди. Қариндошлари уни уйлантириш учун ҳаракат қилдилар. Аммо унга тегаман, деган хотин топилмади. Аксинча, аёллар уни ғазаб ва нафрат билан тилга олдилар.

Худон таолонинг қудрати ила Қудратиллада фанқуллада ўзгариш кўзга ташлана бошлади. У ўзининг айбига иқдор бўлиб йиғлашдан тўхтамасди. Кеч бўлсада ажойиб хотинининг қадрига етиб алам ва пушаймон билан яшарди. Унинг қабрига ҳар кун бориб йиғларди, додларди ва кечирим сўради. Хотини ва фарзандларининг ўлимига сабабчи бўлганлигини англаб ўзини ўзи уришга одатланди. Бу ачинарли ҳолат бир неча кун сурункасига давом этибди. Қудратилла гўрковга: хотинининг қарғишга учраб Оллоҳнинг қаҳрига дучор этилди ва дўзахи бўлди, деган сўзларни такрорлайверибди. Гўрков бир-икки кундан кейин Қудратиллани хотинининг гўри тепасида қонга беланиб ётганлигини кўрибди. У қорига пичоқ уриб, ўзини ўзи ўлдирган экан. Қудратилла ўзини ўзи қатл этганлиги ҳисобга олинди, жанозасиз дафн этилди.

«Қилмиш — қидирмиш» деб шунга айтсалар керак-да.

Ҳамид ЗИЁЕВ, профессор.

Коммунал хизмат:

ҲАМЖИҲАТ БЎЛАЙЛИК

Хабарингиз борки шаҳримиздаги кўпгина маҳаллаларда уй-жой хусусий мулкдорларнинг ширкатлари ташкил этилиб, фаолият юритмоқда. Ҳўш, уларнинг афзаллик томонлари нимада ёки бугунги кунда бу ширкатлар фаолиятидан аҳоли мамнунми? Биз ана шу саволларга ойдинлик киритиш мақсадида Чилонзор тумани «Раҳмон Хомиза» уй-жой мулкдорлар ширкати бошқарувчиси Абдурахмон Ибрагимовга мурожаат қилдик.

— Энг афзаллик томони шундаки, яшовчилар бир-бирини мунтазам текшириб туради, — деди у. — Шунингдек бевосита бизнинг ишларимизга ҳам ўз хиссаларини қўшиб боради. Яна бир қулайлик томони, биз тушган аризаларни ўз вақтида ҳамда иложи борича тезкорлик билан бажаришга ҳаракат қиламиз. Тўғрироғи, бугунги ишни эртага қолдирмаймиз.

Ишимизни бошлашдан аввал уларнинг аҳоли билан танишиб биринчи гада санитария ҳолатини яхшилаш, шу билан бирга ертўраларни тартиб-га келтириш зарурлигини аниқлаб, аввало шу ишларни бажардик. Сўнгра керакли ташкилотлар билан шартномалар туздик. Уларнинг атрофини тозалаб, тартибга келтирдик.

Айни пайтда иккита сантехник, битта нурсоз ва битта дурадгор маҳалладошлар хизматида. Улар тушган аризалар бўйича барча ишларни урдалаб келишмоқда. Бунинг ҳам ўзига хос жиҳати бор. Биз уларни ҳар қандай пайтда қачириб, ишга юбориш имкониятига эгамиз. Иш жараёни учун барча ускуналар етарли, зарур ҳолларда тезда топиб келишга ҳаракат қиламиз.

Энди муаммоларимизнинг асоси ҳам олдинги, аҳолидан ўз вақтида уй-жой ҳақларини олиш. Бунинг ҳам чораларини кўрмоқдамиз.

Ўйлайманки, бу олиб бораётган ишларимизнинг истикболи порлоқ. Чунки инсонлар ҳолатини чиқариб, уларнинг оғирини енгил қилишдек масъулиятни бажариш ҳаммаининг бурчи. Албатта, камчиликлар ва муаммолар бўлиши табиий. Бироқ иш билганга минг танга, деганларидек, ҳаётда ҳар бир муаммонинг ечими бор. Алқисса, маҳалладошларимиз билан ҳамжиҳатликда иш олиб бора эканмиз, фаолиятимиз янада ривож топаверади.

Очил ҲАЗРАТОВ ёзиб олди.

Гўзал либослар чиройингизга чирой қўшади.

Пойтахтимизнинг Шайхонтоҳур туманидаги мумтоз шоирларимиздан Ҳувайдо номи билан аталувчи маҳалла, шаҳримизнинг оёда ва файли маҳаллаларидандир. Унинг шаҳар ва туман миқёсидаги муҳим тадбирларни ўтказиш жойларидан бирига айлангани бежиз эмас. Маҳалланинг сўлим чойнасоми шахмат-шашка ўйнайдиган хоналарнинг гавжумлиги, барча имкониятларга эга меҳмонхона, зилол сувар оқиб турадиган ҳовуз ва анҳорлар, мевали ва манзарали дарехтлар, анвойи гуллару шиллиқка бурканган оромгоҳ, бу ерда қад кўтарган иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган жангчилар хотирасига ўрнатилган ёдгорлик, маҳалла аҳолиси кучи билан бунёд этилган қариялар дам олиш маскани ва унинг ёнида қад ростлаган «Жомъа» маскиси маҳалла ҳуснига ҳусн қўшиб турибди.

Бизнинг Ҳувайдо маҳалла фуқаролар йиғини раиси Олимжон ака Нурматов билан бўлган сўхбатимиз мустақиллигимизнинг тўққиз йиллиги арафасида маҳалла кўмитасининг иш фаолияти, маҳаллада ўтказилаётган ибратли тадбирлар, байрам арафасида қилинаётган хайрли ишлар ҳусусида бўлди.

Менинг маҳаллам

ИБРАТЛИ ИШЛАР

— Олимжон ака, «Маҳаллам — ота-онанинг», «Ватан — маҳалладан бошланади», «Маҳалла — маънавият ўчоғи» деймиз. Мана шу кенг маъноли иборатлар таянган ҳолда олиб борилаётган самарали ва ибратли тадбирларнинг қандай натижалар бермоқда?

— Маҳалла кўмитасининг иш фаолияти кейинги йилларда янада кучайди. Айниқса, ёш авлодни тарбиялаш, уларнинг ўқиши, дам олиши, ишсиз ёшларни ишга жойлаштириш, тарбияси талаб даражасида бўлмаган болаларни назорат қилишга алоҳида эътибор қаратилган. Маҳалламиздаги Гафур Гулом номи 169-мактаб, 39-оилавий поликлиника, аптека, алоҳида бўлимлари мавжуд бўлиб, маҳалламиз фуқароларининг кўпчилиги шу жойларда меҳнат қилишади. Маҳалла кўмитаси қошида очилган «Маънавият ва маърифат» бурчиги, мажлис зал, қиратхона, замонавий чойхона доимо гавжум.

Маҳаллада иккита спорт майдони бўлиб, иккиси ҳам талабга жавоб берадиган қилиб таъмирланган. Ҳар йили 1 июнь — Болаларни ҳимоя қилиш халқаро кун ва бошқа байрамлар мана шу спорт майдонларида тантанали нишонланади. Бундан ташқари спорт байрамда баскетбол бўйича беллашувлар ҳам бўлиб ўтди. Унда туман ва шаҳар спартакиада-

рининг ғолиблари ва совриндорлари бўлган қизлар ўз маҳоратларини кўрсатдилар, шунингдек, беш маҳалланинг оилавий командалари шахмат ва шашка бўйича беллашувлар ўтказдилар. Маҳалламизда спортга алоҳида эътибор қаратилган. Ёшларимизда спортга бўлган қизиқиш йилдан-йилга ошиб бормоқда.

— Айтингчи, Соғлом авлод йилида маҳаллада ёш авлод тарбияси йўлида қандай ибратли тадбирлар олиб бориламоқда?

— Соғлом авлод — миллатимиз келажиги. Бу албатта маҳаллалар зиммасига катта масъулият юклайди. Маҳаллада ёш авлод тарбиясини такомиллаштириш, соғлом авлодни шакллантириш, ёшларда ватанга садоқат туйғуларини кучайтириш, миллий истиклол мафқурасини улар онига синдириш ва тарғиб қилиш, оилалар тотувлиги ҳамда фаровонлигини таъминлаш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. «Маҳаллам — ота-онанинг», «Бир болага етти кўшин ота-она» деб бежиз айтилмаган доноларимиз. Мана шу ҳикматли сўзларга амал қилган маҳалламиз аҳли ҳамфирқ, ҳамжиҳат бўлиб ёшларимизнинг одоб-ахлоқи, юриш-туриши, бўш вақтларини мазмуни ўтказишларига катта эътибор билан қарамолдилар. Бу соҳаларда муваффа-

қиятларга эришиш учун маҳалла, мактаб, оила, подкилиника биргаликда иш режасини тузганмиз. Бу ҳамкорлигимиз тўғрисида аввало маҳалламизни ободонлаштириш ва кўкалмзорлаштиришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Шунингдек, маҳалламизда турли қизиқарли учрашув кечалари, ибратли тадбирлар мунтазам ўтказиб келинган. Маҳалла шифокор ва ҳамширалар томонидан «Соғ танда — соғлом ақл» мавзусида сўхбатлар ўтказилиб, ёшларнинг соғлом ва бақувват бўлиб ўсишларига катта аҳамият бериб келинмоқда. Шунинг учун бўлса керак, мактаб ва маҳалла ҳамкорлиги яхши натижага бериб келяпти. Шу сабабдан ушбу ҳудуддан бирорта бола воёга етмагандилар билан ишлаш инспекциясида ҳисобга турмайди.

Биз ёш авлодни маънавияти бой, жисмонан бақувват қилиб тарбиялаш, уларни ҳаётда ўз йўлларини тўғри топиб олишларига кўмаклашимиз, қайғуришимиз зарур. Мақсадимиз, буюк келажакимиз пойдевори бўлиши ёш авлодни ҳаётга тайёрлаш, улар онгида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, Ватанга садоқат, ота-онага — меҳр-муҳаббат туйғуларини уйғотишдир.

Сўхбатдош Дилором ИКРОМОВА.

Маслаҳатлар

• Мураббо пиширишда сирланган, зангламайдиган пўлатдан ясалган идишлар ва мис қозонлардан фойдаланинг. Мураббо учун мис идиш ишлатаётганингизда унда занглаган доғ бўлмаслигига эътибор беринг.

• Ҳар гал пичоқни ишлатиб бўлгач, ювиб, артиб қўйинг — кўп дардларнинг олдини олган бўласиз.

• Гўшти шўрвага овқат тайёр бўлишига ярим соат қолганда, балиқ шўрвага эса қайнатишни бошлагандаёқ туз соланг маъқул.

• Ўтмасланган пичоқни чархлашдан олдин у намақобли идишга солиб қўйилса осон чархланади.

• Агар ёғга шакар солсангиз пивэ яхшироқ қизаради. Пивэни совуқ урган бўлса, уни совуқ сувга солиб қўйинг, асл ҳолига қайтади.

• Доғлаётган ёгингиз сачраб кетмаслиги учун қозонга озгина туз солинг.

• Қотган қора нон бурдаларидан бўғирсоқ тайёрлаб, тотли хонаки квас тайёрлаш мумкин.

• Нон идишига кесилган олма, бир бўлак артилган картошка ёки озгина туз ташлаб қўйсангиз, ноннинг суви қочмайди.

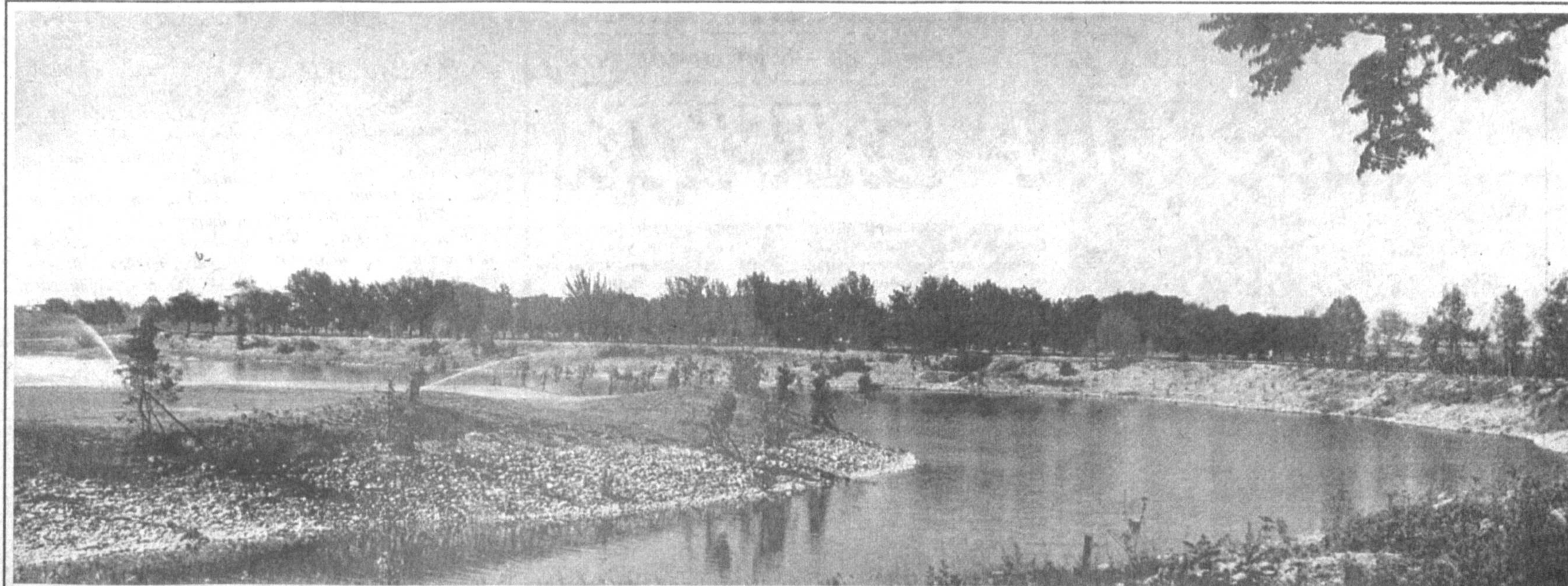
• Нўхотнинг ўзини алоҳида пиширганда сувни идишдаги нўхот билан баравар қилиб қуйиш керак ва пишириш пайтида уни ҳеч қавламаслик зарур, акс ҳолда нўхот эзилиб кетади.

• Қайнатма шўрвага, қовурмага ва шунга ўхшаш овқатларга сазавотларни йирик ҳолда солинг, акс ҳолда дармондорилари йўқолади ва овқат бўтқалашади.

• Ҳаддан ташқари серёғ бўлиб кетган паловга гуруч солишдан олдин бир нечта картошкани артиб соласангиз, ёгини тортиб олади.

Шаҳримизнинг Фаробий кўчасида янги қад ростлаган замонавий уйнинг умумий кўриниши.

Бектемир туманида жойлашган гольф клуб барчани чорлайди.

Диллашув

— Дилмурод, айтинг-чи, нима учун айнан театр санъатини танладингиз?

— Ойнаи жаҳон орқали пойтахт театрларининг спектакллари кўрсатилганида маъза қилиб томоша қилардим. Болалигимдан театр санъати жуда ёқарди менга. Бундан ташқари қўшиқчиликка ҳам қизиқшим катта эди. Юрган йўлимда ашула айтиб юрардим. Хуллас, қўшиқ билан ҳаракатнинг узвийлигини мужассам этувчи санъат турини танлашим лозим бўлиб қолди. Яқинларимнинг кўпчилиги мусиқали театрда боришим кераклигини маслаҳат беришди. Қолаверса, кўнглим ардо-

Ахмедов, Суръат Пўлатов, Адиба Мирзаева сингари саҳна санъати даргалари билан бақамти ижодий изланишлар олиб бориш имконияти мен учун бекиёс имтиёз. Бундай омиллар ёш бошловчи ижодкорлар учун катта амалий сабоқ, ҳаёт мактаби сифатида улкан фойда келтиради.

— Санъатда ўзигини намоян этган, шахси қарор топган санъаткор, ижодкор деганда нимани тушунаси?

— Бу саволингизга ғазал мулкининг султони, улуғ мутафаккир шоир Алишер Навоийнинг қуйидаги мисралари билан жавоб бермоқчиман:

ҚУТЛУҒ ДАРГОҲДА ИШЛАЁТганимдан ФАХРЛАНАМАН

Сўнгги даврда Муқимий номидаги Ўзбек давлат мусиқий театрига ёш, истеъдодли кучларни жалб этиш ишига алоҳида эътибор берилмоқда. Театрнинг бош режиссёри Баҳодир Назаров навбатдаги ижодий мавсумда Маннон Уйғур номидаги Тошкент давлат Санъат институтини тамомлаган ёш мутахассислардан олти нафари ушбу гуруҳга қўшилиши қўлайётганини билдирди.

Шу ниятда театрда фаолият кўрсатаётган умидли ёшлардан бири — Дилмурод Узоқовни мухлисларга таништиришни лозим топдик. Сабаби бу ёш актёр қисқа муддат ичида Жасур («Оқибат»), Рамз («Фотима ва Зухра»), Дониёр («Сойибхўжа операцияси»), Мўминжон («Тўйлар муборак»), Мардон («Суперкайнона»), Қўшни («Тақдир»), Султон («Қудуқ тубидаги фарёд») каби роллари билан мухлислар эътиборини тортди. Бундан ташқари турли байрамлар муносабати билан ўтказиладиган концерт дастурларида дилрабо қўшиқлари билан иштирок этиб келади. Бинобарин, Дилмурод Узоқов ҳушовоз хонанда сифатида кўплаб шинавандалар кўнглидан жой олмоқда.

ғидаги санъат маскани ҳам айнан шу — Муқимий номидаги театр эди.

— Мана, шу даргоҳга келганингизга ҳам беш йил бўлибди. Театр жамоасининг сизга муносабати, устоз-шогирд ҳамкорлиги ҳақида гапириб берсангиз.

— Ўзим учун бу театрда иш бошлаш байрам бўлди. Шу билан бирга ҳар қадамда менга ишонч нигоҳлари қадаб турганини ҳис этардим. Ҳатто «Оқибат» спектаклини саҳнага қўйган режиссёр Рустам Маъдиев менга бош роль — Жасурни ишонч билан топширди. Бунинг учун театр маъмуриятига, бир оиладек аҳил, уюшқок жамоага катта раҳмат. Лутфихон ая, Сойиб Хўжаев, Рауф Болтаев, Эътибор Жалилова, Ҳамза Умаров сингари улуғ сиймолар ижод қилган саҳнада роллар ижро этётганимдан хурсандман. Махмуджон Фафуровдек табаруқ санъаткор билан партнёр бўлиб, бир спектаклда роль ижро этмаган бўлсам-да, насихат ва ўтиларидан баҳраманд бўлганман. Бу мен учун катта бахт. Фароғат Раҳматова, Наима Пўлатова, Марям Ихтиёрова, Файзулла

Эл нетиб топқай мениким,
Мен ўзимни топмасам.

Чиндан ҳам инсон қайси соҳада бўлмасин, ўз ўрнини топса, халқнинг кўнглидан жой ололса, демак, унинг шахси қарор топади. Шу тариқа у халқи қалбидан мангу яшайдиган ижодкор даражасига кўтарилди. Шеърятда, насрда, кинода, театрда ана шундай инсонлар тоифасига кирувчи ижодкорларга кўплай мисоллар келтириш мумкин. Тўғриси айтганда, бунга ўз фалояти давомиди ҳар бир ижодкор интилади. Бироқ бундай бахт ҳаммага ҳам насиб этавермайди.

— Ниҳоят, сўнгги анъанавий савол: қандай ролларни орзу қиласиз?

— Ички имкониятларимни очиб бера оладиган, руҳий тўқнашуларга бой, мураккаб образларни орзу қиламан. Шундай роллар бўлсаки, кишини туну кун бедор қилса, эртаю кеч тер тўкиб ишласанг, охир-оқибат ўзининг ҳам, жамоанинг ҳам, томошбинларнинг ҳам умиди ҳосил бўлса.

Сўхбатдош Мунира ВАЛИЕВА.

ҚАЕРДА ЎҚИМОҚЧИСИЗ?

«Хурматли «Оқшом» таҳририяти ходимлари! Мана мактабни ҳам тугалладик. Талаба бўлиш иштиғи бир зум ҳам тинч қўймапти. Илтимос, олий ўқув юртилари ҳақида тўлиқроқ маълумот берсангиз».

Гулхура Ҳамидова,
Баҳром Икромов.

Олий ўқув юртилари ва ўқув даргоҳлари жуда кўп. Аммо абитуриентлар сони ундан-да зиёд. Албатта, ҳамма орзусига етишишни хошлайди. Агар сиз болалигингизданок журналист, ҳуқуқшунос ёхуд шифокор бўлишни орзу қилган бўлсангиз, ҳеч ким сизни бу мақсад йўлидан тўхтата олмайд. Лекин ҳали қаерга ўқишга киришни аниқлай олмайд турган ёшларимиз ҳам бор. Улар эътиборига бир неча олий ўқув юртилари ва улар қўшидаги факультетлар рўйхатини ҳавола этамиз.

• Ўзбекистон Миллий университети (ЎЗМУ). Факультетлар: ўзбек филологияси, роман-герман филологияси (тиллар бўйича), славян филологияси, фалсафа, жаҳон фалсафаси тарихи ва мантиқ, тарих, сифатшунослик, психология, социология, журналистика, таржимон (тиллар бўйича), иқтисодиёт (соҳалар бўйича), менежмент (соҳалар бўйича), минтақавий иқтисод, ҳуқуқ, биология, физика, жумладан, ядро физикаси ва технологияси, механика, астрономия, кимё, география, гидрометеорология, геология, математика, амалий математика ва информатика, ахборот ва ахборот технологияси, геодезия ва картография, туруқшунослик, экология ва табиатдан фойдаланиш.

• Ўзбекистон давлат Жаҳон тиллари университети (ЎЗДЖТУ) — таржимон (тиллар бўйича), роман-герман филологияси (тиллар бўйича), славян филологияси, халқаро журналистика.

• Тошкент Молия институти — Касбий-педагогик тайёргарлик (ижтимоий-иқтисодий соҳа), молия, банк иши, солиқ ва солиқ солиш, сугурта иши, лойиҳавий молиялаштириш, қимматбаҳо хоҳарчи ва фонд биржаси, бухгалтерия ҳисоби ва аудит (соҳалар бўйича).

• Тошкент давлат Авиация институти: — касбий-педагогик тайёргарлик (машинасозлик), менежмент (соҳалар бўйича), авиасозлик ва космик техника, космик ва авиатехникалардан фойдаланиш, радиотехника, атроф-муҳит муҳофазаси (соҳалар бўйича).

Бу шахримиздаги барча олий ўқув юртилари ва факультетлари эмас. Талабаларни танлов тест услуби барча абитуриентлар имкониятини тенглаштиради. Энг асосийси шуғулланиш. Китоаб оламга шўнғиб, фақат ўқиш, тақдор ўқиш керак.

Олий ўқув юртиларига тест имтиҳонларини топшириб, талаба бўлиш бахти барча абитуриентларга нисбатан эсин.

Шоҳиста МАХМУДОВА.

Назм УМИД

Умид тулпорлари мангу чопгайдир.

Муаллиф.

Утар баҳор, утар ёзлар ҳам.
Тиниб битар турфа нозлар ҳам.
Уйга толлар ишқибозлар ҳам.
Имкон излаб толмағай умид,
Умидлардан қолмағай умид.

Бош урилар қанча тошларга,
Ўқиб боқиб зукко ёшларга.
Чидаб тахир жон талошларга.
Имкон излаб толмағай умид,
Умидлардан қолмағай умид.

Бахт ёзуғи борми? — ёки, йўқ.
Дониш ул: бахтга фарқи йўқ.
Бахт нархланмас, олтин нархи йўқ.
Имкон излаб толмағай умид,
Умидлардан қолмағай умид.

Бунча ширин бўлмаса дунё.
Дунё надир? — қулмаса дунё.
Ўласан бошда турмаса дунё.
Имкон излаб толмағай умид,
Умидлардан қолмағай умид.

Ўтганлардек ўтиб борарлар,
Не-не дардин ютиб борарлар.
Қадим бахр тутиб борарлар.
Имкон излаб толмағай умид,
Умидлардан қолмағай умид.

БЕАДАД ШУЖУР

Улкан омад керак, улкан куч керак,
«...Беадад шужур» — деб яшмоқ учун.
Миллиардни эласа илоҳий элак,
Элакдан ўтаркан, уч, тўрт Валий-Дун».

Иқбол бўстонида минг бир қил кўприк,
Қимлар ўтар экан, ким экан гамнок.
Кўприкдан ўтмаган жонлар ҳам бирдек,
Ўртаҳол майдонда яшар экан шод.

Бир бора умрда гамнок бўлгандан,
Ўрта майдон аро яшмоқ ҳам бахт.
Чўчмаслик керак нодон кулгандан,
Майдонни йўқларни атарлар бебахт.

Икки «магнит» тоғ ўртаси аро
Осиёда турмада тахту саройлар.
Заминни қучоқлаб «Султон Бойқаро»,
«Амир Алишер»ни мангу ардоқлар.
* Валий-Дун — Олам валийлари.

ЎША БУЛАДИ

(Ғазал)

Чанқаб келиб, бир чойнак чой ичсанг, жаннат ўша бўлади,
Гўр-хавон орзулардан кечсанг, жаннат ўша бўлади.

Ширин забон билда ёрнинг ёноғига синаиб келиб,
Дили қулағин жўмбоғини ечсанг, жаннат ўша бўлади.

Турфа гаёга падир билмам, емдондан ем талашликми?..
Моддийнинг либосини бичсанг, жаннат ўша бўлади.

Моддийнинг маънавийлигини, ахтармағил дилаг назм,
Нажот қайноқ меҳнат эрур, бисанг жаннат ўша бўлади.

Меҳнат «ролин» ўйнаб туриб, саҳнада жон бермоқ-ку бахт,
Ҳатто Алаҳ кутмағилда кирсанг, жаннат ўша бўлади.

Эй, муллолар, сиз ҳам ишланг, маржон-маржон тўқиб терлар,
Эдан ортса Ҳақ йўлига берсанг, жаннат ўша бўлади.

Сен ҳам эй, Турсун Мухаммад, оппоқ билак эмасурсан,
Меҳнат аро тик турибким ўласан, жаннат ўша бўлади.

Турсун МУХАММАД.

ГУЛИНГИЗ СИЗНИ ҲИМОЯ ҚИЛАДИ

Испанияда ҳаммаёқ гулзор. Азалдан испанлар гуллар тилини билишди. Пушти ранг — туйгулар гуллаганидан, қизил эса ҳис-ҳаяжон алангасидан нишон. Оқ ранг — афсуски, севги йўқлигидан дарак. Испан аёллари «Мисо» журнали орқали ўқиб бу гул иси турли буржлар характер белгиларини кучайтириш ёки жамлашда ёрдам беришини ўргатади. Гулнинг ҳосияти, унинг хушбўйи, таровати, сеҳри қарини билсақ, қони фойдалар.

Лаванда — хаворанг ёки бинафшаранг гулли, хушбўй, доим яшил ўсимлик. Ҳамал буржидида тугилганлар гули.

Ушбу гулда савр буржининг ҳаракатчанлиги ҳиссий тўлақонлиги, дадиллиги жамланган. Саврлар юмшоқ табиати, таъсирчан бўлсаларда ғоят жасурдирлар.

Атиргул — унинг нафис хуш иси эҳтиросли савр (буқа)лар характерини мўътадиллаштиради. Уларнинг ақлий қобилиятини оширади.

Ялпиз — иси ҳар нарсани кўнглига олувчи жавоэ эғизаклар туйғусини юмшатади.

Настарин — эҳтиросли саратонларнинг ҳис-ҳаяжон пўртанасини сокинлаштиради. Бу гул уларнинг тасаввур дунесини бойитади, ижодий қобилиятини оширади.

Алп гунафшаси — эса мағрур, ҳис-ҳаяжон кучли, қайсар Асадларга хос. Унинг хушбўйи виқорли, кўркем Арслонларга яна ҳам жозиба бахш этади.

Сумбул — эса саранжом-саришта, одил, таъсирчан Сумбулаларнинг гули. Бу бурж соҳиблари жуда тортинчоқ бўладилар, бахту омаддан фойдаланишга уяладилар.

Гулсафсар — ҳақиқат йўлида куйиб-пишувчи, ўзини ўтга урувчи Мезонларга ўпкасини босишга ёрдам беради.

Дрок — эҳтиросли, ғайратли, ғоят серҳаяжон Акрабларни ҳимоя қилади. Уларда етишмайдиган тартиб-интизом ва муро-са-мадора туйғусини уйғотади.

Бинафша — капалак-гул — ҳиди қавсларга хуш ёқади, ўзигини таъкидлайди. Мақсад-режаларини амалга оширишда қавсларга бу гул тумор ўрнида юради.

Наргис нинг нозик сеҳрли ҳиди — ичимдан топ дейдиган, ҳаммага ҳам ишонавермайдиган жадийларга оҳанграбоддай таъсир этади. Уларни майинроқ, дардқашроқ, ид-роқлироқ қилади.

Ўрмон қирққулоғи — Далвларга хос бўлган ички зиддият туйғусини йўқотиши мумкин. Айниқса чегара билмас хом ҳаёлларни ҳам қирққулоқ жилволашга ёрдам беради.

Ёсуман — ясмин — иси — Хуллар учун боши берк кўчалардан олиб чиқувчи йўл бошловчи қалавага ўхшайди.

Инсон зоти шунинг учун гулпараст. Байрамларда доимо гулни ҳамроҳ биледи.

Раъно ЖҲРАЕВА тайёрлади.

ШАРҚ ДУРДОНАЛАРИ

ОЗ-ОЗ ЎРТАНИД ДОМО БУЛУР...

◆ Келтирадиларким, Абдулаъло номли бир киши бўлиб, у ўзининг ҳаёти ҳақида қуйидаги ҳикоятни таҳрир қилган экан:

— Мен ёшлик айёмида ёмон кишиларга қўшилиб, дала ва чангалзорларда йўлтўсарлик қилардим. Бир куни одамларимиз: «Шаҳардан бир карвон чиқиб келмоқда. Карвоннинг олдида бир йигит ўз канизаги билан келмоқда. Унинг жаҳоирлари жуда кўп бўлиб, ўзи ниҳоятда ботир, бир ўзи юз кишига баробар келади» деб хабар беришди.

Мен бу хабарни эшитиб, қароқчилар билан карвон томон равона бўлдим. Тун эди. Пистирмада пойлаб ётдик. Зикр қилинган карвондаги йигит ўз қававасида карвондан анча олдинлаб кетган экан. Пистирмадан чиқиб, йигитни ўз канизаги билан асир олдик. Уларнинг қўл-оёғини боғлаб, етиб келган карвонга ҳужум қилиб, уларни ўлдирдик ва мол-мулкни тортиб олдик.

Манзилга етиб келиб, ўтирган эдимки, қўли боғланган йигит олдимга келиб, менга салом берди ва деди:

— Эй, шердил одам, маълуминг бўлсинки, мардлик билан номардлик ораси бир қадам. Мард эса мард кишилардан туғилади. Биздек ғариб ва бе-наво кишиларга мардлик кўрсатишининг сўрайман. Кимки бировга яхшилик қилса, ўзига яхшилик қилипти, деган мақол бор. Мен сенинг олдинга паноҳ тилаб келдим.

Унинг гаплари менга таъсир қилиб дарҳол қўлини ечдим:

— Эй, йигит, нима тилагинг бор, гапир!

Йигит деди:

— Мен савдогар кишиман. Менинг барча молим сенинг қўлингда. Мени қўйиб юбор, манзилга етгунлик мол бер! Ўғри бўл, инсофли бўл деган мақолни эшитмаганмисан?!

Унинг гапларидан менда ажиб ҳолат пайдо бўлди. Айтганини қилиб, унга оти ҳам инъом қилдим.

Йигит раҳмат айтиб деди:

— Сен менга яхшилик қилдинг. Яхшилигинг албатта қайтади. Эшитмаганмисан шундай бир мақол бор.

Назм:

Яхшилик қил, Дажла ичра от,
Яхшиликни қайтади бот-бот.

Мен бу мақолни эшитгач, ўрнимдан иргиб турдим. Йигитни ёнимга ўтказиб, бошимдан ўтган ва юқоридаги мақола аллоқдор бўлган бир воқеани унга ҳикоя қилиб дедим:

— Эй йигит, биз бир куни ёш қароқчилар билан Дажла дарёси бўйида бир карвонга ҳужум қилдик. Улар голиб келиб, бизни қириб ташлади. Мен ярадор бўлиб, бир чеккада йиқилиб қолдим. Карвондагилардан бири устимга келиб, тирик эканлимин сўзди ва қилччи билан чопиб ташламоқчи бўлди. Шу он қаердан пайдо бўлган қария уни тўхта-тиб деди:

— Бу чала ўлик йигитни чопиб нима қиласан. Ёш экан, унга раҳим қелади.

Сўнг у менинг ярамни боғлади. Чайласига олиб бориб, парварииш қилишга киришди. Мен ҳушимдан кетиб қолган эканман. Қўзини очиб, қарияга кўзим тушди ва йиғлаб юбордим. У менга:

— Эй ўғлим, йиғлама! Мен сенга ҳолис яхшилик қилмоқдаман. Яхшилигим ўзинга қайтмаса болаларимга қайтади! — деди. Сўнг мен тузалгач от бериб қузатиб қўйди. Мен унинг қаерда туриши ва ким эканлигини сўрадим.

— Менинг отим Аҳмад Басрийдир. Басра шаҳрининг фалон маҳалласида тураман! — деди. Сен айтган мақолни эшитиб, ўша воқеа эсимга тушиб кетди. Эй, йигит, айт, сен қаерга борасан, унинг қаерда, отинг нима?

Йигит ўрнимдан турар экан:

— Отимни сўрасанг айтиб беришади. Аммо, отамнинг оти Аҳмад Басрийдир. Басра шаҳрининг фалон маҳалласида тураман! — деди.

Иргиб ўрнимдан туриб, йиғлаб туриб унга дедим.

— Эй йигит мен ўлган эдим. Отанг мени ўлим чангалдан қўтариб қолди. Отангини менда катта ҳақи бор. Нима тилайсан, айтганингни қилай! — дедим. Аммо у ҳеч нарса керак эмаслигини айтиб, канизагини олиб кетмоқчи бўлиб турган эди, қароқчи шерикларим тўпаниб, менга:

— Эй, нобакор, душманни тирик қўйиб юборганинг етмай, унга от ва мол берганинг нимаси. Бизнинг сиримизни ошкор қилмаслигини учун уни ўлдир-риш керак! — деб йигитга ташланмоқчи бўлди. Сўнг менга:

— Эй, Абдулаъло, сен уни қўйиб юбординг. Энди у билан ўзинг олиш ва уни ўлдир! — деб буюришди. Мен ҳеч қачон бу ишни қилмаслигини, ким унга тегса ўлдиришимни айтдим. Улар бу сўзни эшитишгач, мени ҳам ўлдирмоқчи бўлишди. Менинг ишоратим билан йигит жангга ҳозирланди ва бир нафасда барча қароқчиларни қириб ташлади. Баъзилари қочиб кетишди. Йигитнинг карвондан қочишга улгурган шериклари етиб келиб, ўз омонатларини олишди. Шундай қилиб, йигитнинг отаси қилган яхшилигини ўғлига қайтаришга муваффақ бўлдим.

НАЗМ:

Ҳар кам нима қилса ўзига қилар,
Қилган иши қайтар бир кун ўзига.

Биз у билан видеолашдик. Қўп ўтмай мен ҳам мол-мулкимни олиб, шаҳарга қайтдим. Яхши йўлга кириб, қароқчиликдан таваба қилдим.

Эй, азиз, агар сен ўзгалардан яхшилик кўрай десанг, фақат яхшилик қил! Бу ҳақда шундай дейишган.

НАЗМ:

Дунёда топагин десанг омонлик,
Заррача бировга қилма ёмонлик!

Демак, яхшилигингни каттами-кичикми, ўзгалардан дариг тутма! Арзимаган яхшилик ҳам қиламанми деб ўтирма! Дунёда ким нима экса ўшани ўради.

Мухаммад ЖАБАЛУДИЙ.

Махмуд ҲАСАНИЙ таржимаси.

Энди юриш навбати мендан.

